

Styre: Universitetsstyret

Styresak: 93/18

Møtedato: 27.09.2018

Dato: 04.09.2018

Arkivsaksnr: 2018/4861

Status for arbeidet med budsjett 2019 og UiBs budsjettinnspill for 2020

Henvisning til bakgrunnsdokumenter

- Styresak 49/18, *Budsjettprosessen for 2019*
https://www.uib.no/sites/w3.uib.no/files/attachments/s_49-18_budsjettprosessen2019.pdf
- Forslag til statsbudsjett 2019 – Innspill fra Universitetet i Bergen (arkiv 2017/12743)
- Styresak 118/17, *Budsjett for Universitetet i Bergen 2018*
http://www.uib.no/sites/w3.uib.no/files/attachments/118-17_budsjett_uib_2018.pdf
- Styresak 101/15, *Ny strategi for Universitetet i Bergen*
<https://www.uib.no/sites/w3.uib.no/files/attachments/us2015-101.pdf>

Saken gjelder:

Denne saken er todelt.

Del 1 gir en kort status for arbeidet med UiBs budsjett for 2019. Hensikten er å orientere styret om hvordan prosessen går og om enkelte større saker og avveininger det jobbes med. Budsjett 2019 legges frem for vedtak 25. oktober.

Del 2 redegjør for forslag til hovedpunkter i UiBs budsjettinnspill til statsbudsjettet for 2020 som skal sendes Kunnskapsdepartementet (KD) innen 1. november. Saken legges frem tidligere enn planlagt i budsjettkalenderen siden oktobermøtet bare er én uke før frist for oversendelse til KD. Med bakgrunn i føringer fra styret vil universitetsledelsen bearbeide et innspill som oversendes innen fristen 1. november. Innspillet vil bli lagt frem for styret til orientering i møte 29. november. Styret bør diskutere om hovedprioriteringene er de rette å basere UiBs innspill på og om styret kan akseptere prosessen som foreslås.

Forslag til vedtak:

Styret tar arbeidet med budsjett 2019 til orientering og godkjenner prosess og innhold for UiBs budsjettinnspill for 2020.

Kjell Bernstrøm
universitetsdirektør

19.09.2018/Sven-Egil Bøe-/Steinar Vestad/Per Arne Foshaug (avd.dir)

Vedlegg:
1. Saksframstilling

Saksframstilling

Styre:
Universitetsstyret

Styresak:
93/18

Møtedato:
27.09.2018

Arkivsaksnr:
2018/4861

Status for arbeidet med budsjett 2019 og UiBs budsjettinnspill for 2020

Bakgrunn

Denne høsten skal styret vedta budsjett for UiB for 2019 samt gi innspill til Kunnskapsdepartementet (KD) om UiBs viktigste prioriteringer for statsbudsjettet for 2020. Arbeidet med statsbudsjettet for 2020 er allerede i gang i departementene, og KD inviterer institusjonene i sektoren til å gi innspill innen 1. november.

I sak 49/18 ble plan for arbeidet med begge prosessen presentert:

Budsjettprosessen for 2019/2020	Tidspunkt/ frister
Møte I med dekanene om budsjett 2019 og budsjettforslag 2020	4. mai
Styresak om prosess og prioriteringer for budsjett 2019 og budsjettforslag 2020	31. mai
Rundskriv om budsjettforslag for 2019	8. juni
Møte II med dekanene om budsjett 2019 og budsjettforslag 2020	29. august
Prioriterte forslag til bygg, ombygging og investeringer fra enhetene	3. september
Budsjettforslag for 2019 fra fakulteter og avdelinger	7. september
Eventuell Universitetsstyret behandler sak om budsjett 2019	27. September
Dialogmøter	september - oktober
Statsbudsjettet legges frem	8. oktober
Universitetsstyret behandler universitetets budsjett for 2019 og innspill til statsbudsjett for 2020	25. oktober (Endret: Innspill 2020 legges frem 27. sept)
UiB sender inn innspill til statsbudsjett for 2020	1.november
Fakultetene skal ha mottatt tildelingsbrev for 2019	10. november

Status for arbeidet med budsjett 2019

Etter styrets behandling av sak 49/18 «Budsjettprosessen for 2019» er det sendt ut budsjettgrundskriv til fakultetene og avdelingene i Sentraladministrasjonen. Rundskrivet angir mål for og krav til innhold i budsjettforslagene. Av særlige endringer i årets rundskriv nevnes spesielt en presisering av at forslag utenfor rammen må knyttes til strategi og handlingsplaner. Enheten må videre vise hvilke midler enhetene selv går inn med i tiltakene som foreslås. Krav til konsistens mellom egne prioriteringer og prioriteringer gjennom satsingsområdene er også presisert. Forslag om nye og endring av eksisterende studieplasser er nå også del av den UiB-interne budsjettprosessen for kommende år og ikke lenger bare knyttet til innspillet til statsbudsjett for neste budsjettår. Enhetene er også oppfordret til realisme i sin forslag i den forstand at forslagene ikke bør ha et stort økonomisk omfang. For øvrig følger prosessen det som har vært vanlig tidligere.

Det ble gjennomført konferanse med dekanene 29. august. I dette møtet redegjorde Økonomiavdelingen for hvordan en antar de økonomiske rammene i 2019 blir og hvordan det arbeides med enkelte større saker frem mot styrebehandling. Det var invitert til diskusjon om omfordeling av studieplasser, etter- og videreutdanning og budsjettinnspillet for 2020. Møtet er del av forberedelsene frem mot styrebehandling i oktober. Fakultetene og avdelingen har nå sendt inn sine budsjettforslag, og det vil bli gjennomført budsjettdialoger mellom universitetsledelsen og fakultetene/avdelingene. Innspill fra disse aktivitetene vil også tas med inn i den endelige budsjettbehandlingen.

2019 forventes å bli et godt budsjettår for UiB. Dette skyldes særlig to forhold: effekten av tidligere års vekst i studieplasser øker fortsatt ressursgrunnlaget og resultatmodellen gir god uttelling. Økonomiarbeidet ved UiB støtter seg på et godt planverk inntekter og kostnader.

På inntektssiden er det særlig oppmerksomhet på styrking av bidrags- og oppdragsforskning, økte inntekter fra studieproduksjon og evnen til å ta ut effektiviseringsgevinster for å i første rekke motvirke tapet på 90 mill. kroner effektiviseringskuttet staten har påført UiB:

- UiB er nå nær 1 milliard kroner i inntekter fra bidrags- og oppdragsprosjekter. De siste årenes fokus på dette har gitt en ny giv blant fakultetene som i sum planlegger med langt større vekst enn tidligere i denne delen av økonomien. Virkemidlene her er å støtte søknadsarbeid, tilby forutsigbar støtte gjennom egeninnsats/toppfinansiering fra UiB og ved å vise frem de økonomisk gunstige effektene denne aktiviteten har for UiBs samlede ressursgrunnlag.
- Arbeidet med å vurdere flytting av studieplasser for å øke den samlede effekten av disse, har også prioritet. I Risa II-utredningen ble det anbefalt å vurdere flytting av studieplasser der en kunne påvise at dette ville gi positiv effekt for UiB samlet. I etterkant er det avklart og besluttet hvor mange studieplasser hvert fakultet har, og det arbeides nå med å vurdere om det er grunner for å flytte plasser innenfor eller mellom fakulteter. Studieinntekter er ikke bare studieplasser bevilget fra Kunnskapsdepartementet. Studieinntekter får vi også fra Etter- og videreutdanning som også er et område for økte inntekter ved UiB. Det pågår et arbeid med mål om å styrke UiBs innsats på dette området. Fakultetene er også i budsjettprosessen utfordret til å si noe om egne muligheter for å øke EVU-aktiviteten
- Det er planlagt flere effektiviserende tiltak som nå er klar for iverksetting. Flere av disse berører flere nivåer i organisasjonen. Dette medfører både at arbeidsoppgaver flyttes mellom nivåer og at kostnader øker på ett nivå mens de reduseres mer på andre nivåer. Det er arbeidet med mekanismer for å motivere til gjennomføring av slike tiltak, og det er etablert strukturer der en avtaler felles planer for gjennomføring slik at budsjettmidler flyttes og gevinster faktisk tas ut. Eksempel på et slikt tiltak er endret organisering og digitalisering av arbeidet med NAV-refusjoner. Dette er ventet å gi opp mot 8 mill. kroner i gevinst gjennom høyere refusjonsinntekter. I tillegg er det kvalitative gevinster ved tiltaket.

På kostnadssiden er fokus å koble beslutninger om budsjettvekst til de prioriterte områdene:

- UiB har økt det økonomiske handlingsrommet for gjennomføring av strategiske tiltak gjennom en planmessig omfordeling i UiB-budsjettet over perioden 2017-2022 (strategiavsetningen). Det er vedtatt en lang rekke handlingsplaner med tiltak som skal gjennomføres¹, og budsjettprosessen viser økt aktivitet knyttet til gjennomføring

---

¹ Humaniorastrategi, Handlingsplan for kvalitet i utdanningen 2017 – 2022, Handlingsplan for EU-finansierte satsninger 2016-2022, Handlingsplan for kommunikasjon 2016 -2022, Handlingsplan for helse miljø og sikkerhet 2016 – 2018, Handlingsplan for styrking av læringsmiljøet 2016 – 2019, Handlingsplan for samarbeid med næringslivet 2018 – 2022, Handlingsplan for ytre miljø 2018 – 2022, Handlingsplan for internasjonalisering 2016 – 2022, Handlingsplan for forskerutdanningen 2016 – 2022, Handlingsplan for likestilling mellom kjønnene 2017 – 2020, Handlingsplan for mangfold og inkludering 2017 -2020, Handlingsplan for forskningsinfrastruktur 2018 – 2022, Handlingsplan for etter- og videreutdanning, Handlingsplan for UiB og Kina 2018 – 2022, Rettighetspolitikk ved UiB, Språkpolitikk ved UiB, Handlingsplan for innovasjon kommer til våren og det er planlagt handlingsplan for nordområdene i løpet 2019

- av disse. Selv om strategiavsetningen gir økt handlingsrom kreves det at tiltakene planlegges økonomisk i tid og rekkefølge for at budsjettet kan gjøres opp med balanse. Dette arbeidet er sentralt i budsjettarbeidet. Langtidsbudsjettering gir anledning til å planlegge helt frem til strategiperiodens slutt i 2022 og gir i realiteten et større økonomisk handlingsrom ved at tiltak kan fordeles over flere år. For 2019 planlegges en egen budsjettpost for handlingsplaner som skal det skal kunne bevilges fra underveis i året for sikre midler til tiltak som er under planlegging.
- UiBs forskningsinfrastruktur skal bidra til fremragende forskning, innovasjon og nyskaping. Det har vært en opptrapping av midler satt av til dette formålet, og langtidsbudsjettet legger opp til ytterligere styrking med mål om en realvekst på 50% over perioden som helhet. I tillegg arbeides det som ledd i oppfølging av «Handlingsplan for forskningsinfrastruktur», med modeller som skal sikre reinvestering av utstyr samt en vurdering av forholdet mellom sentral strategisk pott og midler avsatt til enkeltfakultet. Det legges opp til å foreslå at en stor del av budsjettposten legges ut til fakultetene og at disse samtidig må ta et helhetsansvar for både anskaffelse og reanskaffelse av gitte kategorier utstyr. Delen som blir igjen sentralt vil bli foreslått bygget opp igjen over noe tid men være forbeholdt strategiske anskaffelser til større infrastruktur.
  - Innsatsen vil også i 2019 være konsentrert innenfor satsningsområdene og klyngene. En ny oversikt fra fakultetene viser at den vitenskapelig årsverksinnsatsen innenfor disse områdene øker. Gjennomføringen av andre satsinger som Humaniorastrategien, Kinasamarbeidet og bærekraftsarbeidet fortsetter også. En ny handlingsplan for innovasjon vil bli ferdigstilt våren 2019 noe som betyr at det må settes av midler også til tiltak som kommer i denne. Universitetsledelsen har forventninger til at de strategiske satsingene gir resultater for forskning, utdanning, formidling og innovasjon. Det legges derfor inn ressurser i å kunne måle slike effekter.
  - I 2019 åpnes igjen Universitetsmuseet for publikum til nye utstillinger i rehabilitert bygg. Arbeidet følges nøye både faglig og i forhold til fremdrift og økonomi. Det er stilt til rådighet et budsjett på 66,5 mill. kroner til nye utstillinger. Museet planlegger og gjennomfører innenfor denne rammen. Det arbeides med tilleggsfinansiering for å evt. kunne ta høyde for tiltak som kan løfte nivået på utstillingene ytterligere. I forbindelse med planlegging av driftsfasen er det under utarbeiding plan for bemanning av utstillingene.
  - Som oppfølging av tiltak for sikring av samlinger vil det være behov for ressurser til å forberede og gjennomføre flytting og sikring.

Selv om budsjett 2019 har relativt god inntektsøkning har Statens pensjonskasse varslet om en økning i pensjonsutgiftene som i realiteten svekker veksten. Pensjonen øker med 0,85 prosentpoeng for andre året på rad og er nå omtrent tilbake på 2014-nivå. Det må vurderes om praksisen med å kompensere fakultetene fullt ut for pensjonsøkning kan gjennomføres slik en gjorde i 2018 eller om dette tar for stor del av det strategiske handlingsrommet.

En sunn balanse mellom inntekter og kostnader på kort og lang sikt er en viktig del av budsjettarbeidet. Dette gjelder nødvendigvis også for fakultetene. Universitetsledelsen følger økonomien ved Det juridiske fakultet særskilt og i et langsiktig perspektiv. Det er viktig for UiB å ha en trygg økonomi som muliggjør de prioriterte områdene som er vedtatt og som sikrer at UiB fortsatt kan være et breddeuniversitet. Statsbudsjettet som legges frem 8. oktober er den viktigste brikken i arbeidet.

Budsjettforslag for 2019 fremmes i styremøte 25. oktober.

UiBs budsjettinnspill for 2020

Det har vært vanlig å legge frem for styrebehandling UiBs innspill til statsbudsjett i oktobermøtet ca. en uke før UiB skal sende sitt innspill til KD. I år foreslås det at dette innspillet legges frem for styret ett møte tidligere. Dette sikrer bedre tid til ferdigstilling. I tillegg er det en gevinst å dele diskusjonen om det langsiktige (overordnede føringer 2019 og innspill til statsbudsjett 2020) fra behandling av fordelings-saken på to møter.

Institusjonenes budsjettinnspill til KD skal omfatte satsingsforslag som ligger utenfor eksisterende budsjettamme. Departementet bruker satsingsforslagene til å identifisere de viktigste behovene i universitets- og høyskolesektoren.

Universitetets strategi perioden 2016- 2022, Hav Liv og Samfunn er førende for universitetets prioriteringer i årene framover. Dette innebærer en videreføring av satsingen på områdene marin forskning, globale samfunnsutfordringer og klima og energiomstilling. Samtidig skal breddeuniversitetets unike muligheter for faglig mobilisering, fordypning og samarbeid på tvers av faggrenser utnyttes.

UiBs prioriteringer er forankret i vedtatt strategi og handlingsplaner. Det legges opp til at budsjettforslaget for 2020 i stor grad bygger på 2019 forslaget. Dette innebærer følgende prioriteringer:

- Oppfølging av langtidsplan for forskning og utdanning
  - Verdensledende miljøer
  - Marin, klima og energiomstilling (basis og utstyr)
  - Globale samfunnsutfordringer/bærekraft
- Oppfølging av Humaniora-meldingen
- Rekrutteringsstillinger
- Utdanningskvalitet og nye studieplasser på områder med samfunnsmessige behov
- Bevilgninger til nybygg og nødvendig rehabilitering av bygg og sikring og bevaring av samlinger

I tillegg til de mer varige langsiktige innspillene kan det i budsjettprosessen med departementet komme opp saker som er særlig aktuelle i Regjeringens budsjettbehandling.

Det reviderte langtidsplanen for forskning og utdanning som er forventet lagt fram 8. oktober, vil også kunne gi endringer i rammebetingelsene. I hovedsak ventes den likevel å i stor grad følge retningen i den nåværende. Dette gjelder for eksempel Norges tilslutning til Parisavtalen og FNs Agenda 2030 samt generelle utviklingstrekk som teknologiske endringer, samfunnssikkerhet og økt digitalisering. Dette er områder som kan gi muligheter for bevilgning, og budsjettinnspillet er en anledning til å vise vilje og interesse. Det foreslås at slike innspill tilpasses av ledelsen i tiden frem mot 1. november.

Langtidsplanen for forskning og utdanning

Langtidsplanen er et viktig og godt redskap som gir en nødvendig forutsigbarhet for sektoren.. På flere områder er det stort samsvar mellom langtidsplanen og UiBs satsinger. Dette gjelder ikke minst ambisjonen om å etablere flere verdensledende miljøer, den marine satsingen, satsingen på klima og energiomstilling og store globale samfunnsutfordringer.

UiB understreker at ambisjonene i langtidsplanen må følges opp også i departementets budsjetter. OECD har kommet med en tydelig anbefaling om at det må gjøres mer for å dyrke frem sterke forskningsmiljøer og forskningsuniversiteter i norsk forskning. En må fortsette å bygge og forsterke en ambisiøs kvalitetskultur.

Bergen er med sin sammensetning av FoU-aktører og næringsliv en av verdens ledende marine forskningsbyer. I Konsekvensutredningen, som ble ferdigstilt i 2017, har Regjeringen

anbefalt en massiv satsing på marin klynge i Bergen. En slik klynge gir store synergieffekter gjennom tettere samarbeid mellom UiB, andre FoU-aktører, næringsliv og forvaltning tilpasset fremtidens behov for kunnskap innenfor det marine feltet. Klyngen vil bli et internasjonalt samlingspunkt for opptil 1000 marine forskere og studenter. Skal UiB følge opp sine faglige ambisjoner for samarbeid med de andre aktørene i klyngen, må det imidlertid også følges opp med øremerkede ressurser over KDs budsjett. Dette gjelder i første rekke vitenskapelig utstyr, forskningsfartøy, infrastruktur og studieplasser.

Satsning på havvind øker i Europa noen som gir seg utslag i kraftig vekst både i igangsatte prosjekter og nye investeringsbeslutninger. Det er helt avgjørende å styrke innsatsen for utvikling av nye fornybare energikilder, og havvind blir stadig mer konkurransedyktig. Norge har i tillegg til vannkraft, et stort potensial for produksjon av ny fornybar energi fra vindkraft, både på land og offshore. UiB som et av verdens ledende maritime universitet, har et unikt spekter av kompetanse som kan brukes for å forstå vinden (ressurskartlegging o.l.), valg av lokalitet (miljøkonsekvenser, arealplanlegging, lovverk, folkerett, finansiering, bærekraft o.l.), drift og produksjon (prognose/varsling, nowcasting, big data, beslutningsstøttesystemer o.l.). UiB foreslår å samle og videreutvikle denne kompetansen i et «UiB havvindsenters».

Humaniora

Meld. St. 25 (2016–2017) Humaniora i Norge inneholder forventninger og tiltak som skal følges opp ved universiteter og høyskoler. Det forventes at revisjonen av langtidsplanen vil legge følge opp handlingsplanen i sine prioriteringer.

UiB har fulgt opp humaniorameldingen i en egen humaniorastrategi og ved systematisk arbeid for å integrere humanistisk forskning og perspektiver i universitetets tverrgående satsingsområder, i innovasjonsfeltet og i arbeidet med våre kunnskapsklynger. Dersom forventningene i Humaniorameldingen skal realiseres, kreves betydelige midler som universitetene alene ikke kan stille til rådighet. Det foreslås derfor bevilgninger for å følge opp Humaniorameldingen i statsbudsjettet.

Digital humaniora representerer et særlig potensiale. Ulike humaniora-miljøer ved UiB har vært pionerer i digitalisering av arkiver og databaser, i utvikling av digitale datasett og analysemetoder, og i kulturelle forskningsperspektiver på det digitale teknologiskiftet. Det er stort faglig potensiale i å samordne relevante fagmiljøer ved UiB med kompetanse på digital infrastruktur for å løfte digital humaniora. Universitetsmuseets samlinger og Universitetsbibliotekets samlinger og infrastruktur representerer ytterligere utviklingsmuligheter.

Språksamlingene, ble i 2016 overført til UiB fra Universitetet i Oslo (UiO). Samlingene er grunnlaget for de norske ordbøkene, og brukes i navnefaglige studier og normering av stedsnavn. Språksamlingene inneholder digitale samlinger for ordbøker (leksikografi), navnegransking, dialekt og dialektologi og gammelnorsk og norrønt. Å sikre en god forvaltning av disse ressursene er viktig for en videreutvikling av det norske språk. UiB og Språkrådet sin visjon for språksamlingene er at de skal være en levende, tilgjengelig og åpen infrastruktur for norsk språk – norsk ordtilfang, norsk talemål og norske navn. Samlingene er fortsatt i en avgjørende oppbyggingsfase og bør styrkes for å kunne fylle denne nasjonale oppgaven i å forvalte det norske språk.

Utdanningskvalitet og nye studieplasser på områder med samfunnsmessige behov

Stortingsmelding nr. 16 *Kultur for kvalitet i høyere utdanning* gir en tydelig retning for arbeidet med å heve kvaliteten på norsk høyere utdanning. De fleste tiltakene, forslagene og forventningene som det pekes på i meldingen, er UiB allerede godt i gang med.

Mentorordningen er et viktig tiltak i meldingen og for UiB. Målet med ordningen er å forhindre frafall gjennom å avdekke og følge opp spørsmål og utfordringer som kan oppstå i et kull, eller med enkeltstudenter. UiB har ambisjoner om at alle studenter skal ha tilbud om en faglig mentor og flere fakultet har iverksatt konkrete tiltak. En fullt utbygd mentorordning er imidlertid svært ressurskrevende, og det må settes av penger til tiltaket.

Det trengs nasjonale initiativ for å øke læringsforskning og læringsanalyse i høyere utdanning. UiB ønsker å være i front innenfor dette forskningsfeltet gjennom å styrke samarbeidet mellom det universitetspedagogiske fagmiljøet, det nasjonale ressurscenteret SLATE og fagmiljøene knyttet til det enkelte studieprogram og foreslår en bevilgning til en slik satsing.

Kunnskapsdepartementets strategi for digitalisering i høyere utdanning og forskning kommer med klare mål og forventninger om at høyskoler og universitet løfter digitalisering til et strategisk nivå, og integrerer denne i all faglig og administrativ virksomhet. UiB har programmet «DigUiB» som en endringsagent i arbeidet med digitalisering av læring og formidling. En unik lærings- og formidlingslab er etablert i Media City Bergen med mål om å bli et nasjonalt kompetansesenter for innovativ digital læring. Laben skal forvalte en tverrfaglig kompetanse i pedagogikk og teknologiutvikling og blir et av våre viktigste virkemiddel i arbeidet med innovativ utdanning og produksjon av digitale lærings- og formidlingsressurser.

Universitetet ønsker nye studieplasser tilpasset universitetets kunnskapsklynger, innenfor mediefeltet og innenfor den marine satsingen. Det er også viktige samfunnsbehov som må dekkes innenfor helsefagene inkludert musikkterapi. I tillegg ønsker UiB å følge opp regjeringens ambisjoner om å styrke kapasitet og kvalitet i lærerutdanningen.

UiB har gått gjennom IKT-utdanningene og ser behov for å styrke tverrfaglig kompetanse som belyser samspillet mellom bruker og teknologi.

På oppdrag fra Kunnskapsdepartementet utarbeidet UiB i 2017 en modell for et integrert masterprogram i kiropraktikk. Modellen forutsetter et studentantall på 20 studenter, noe som totalt gir 100 studieplasser ved fullt utbygd 5-årsstudium. En oppstart av programmet i 2020 vil avhenge av finansiering fra departementet, i tråd med UiBs budsjettforslag.

Rekrutteringsstillinger

En viktig utfordring for fremtidens forskeropplæringssystem er at kandidatenes behov for karriereplanlegging er i endring. Færre kan og vil bli i akademia (NIFU-rapport 2017:10, Doktorgradskandidater i Norge). Det er behov for en mer systematisk tilnærming for rekruttering og karriereløp for fremtidens dyktige forskere. Tenure-track er et godt virkemiddel, men det er behov for ytterligere tiltak også for å støtte forskere i postdoktorstillinger med tilhørende finansieringsmuligheter. Samtidig må det understrekes at gode rammebetingelser og attraktive karriereløp for unge forskere generelt er grunnleggende for å sikre styrket kvalitet i norsk forskning og omstilling. Dette bør følges opp med sterkere virkemidler.

Økt samarbeid mellom forskningsmiljø, offentlig sektor, brukere og næringsliv er nødvendig for å utvikle fremtidens løsninger innen velferds-, helse- og omsorgstjenester. Rekrutteringsstillinger deriblant nærings-ph.d og offentlig sektor-ph.d innenfor de ulike tematiske områdene, vil være sentrale virkemidler for å øke dette samarbeidet.

Universitetet skal være en attraktiv arbeidsplass som tiltrekker seg og beholder de beste talentene. UiB har etablert et karriereutviklingsprogram for yngre forskere på et meget høyt internasjonalt nivå. Disse gis særskilt mulighet til å utvikle sitt talent og samtidig bidra til å styrke UiB sine fagmiljø. En mentorordning vil styrke programmet ytterligere. Både Regjeringen, UH-sektoren, næringslivet og det offentlige er opptatt av at Norge må øke satsingen på IKT for å kunne møte samfunnets behov. UiB ønsker å styrke og konsentrere universitetets IKT-satsing på utdanning, forskning og infrastruktur gjennom tverrfaglig samarbeid. I tillegg til eksisterende ressurser vil nye rekrutteringsstillinger gi et kraftfullt løft til denne satsingen.

Fakultet for kunst, musikk og design er etablert ved UiB fra 2017, og den viktigste faglige ambisjonen er etablering av et eget doktorgradsprogram for kunstnerisk utviklingsarbeid som vil bli det første i landet. Det nye programmet, krever tilførsel av nye stillinger for å tilfredsstille NOKUTs kvalitetskrav.

Bevilgninger til nybygg og nødvendig rehabilitering av bygg og sikring og bevaring av samlinger

Universitetets strategi for 2016-2022, «Hav, Liv, Samfunn» følges opp gjennom en Masterplan for areal vedtatt av universitetsstyret i november 2017. Planen skal sikre realisering av universitetets strategi gjennom at egne midler og prioriteringer gir best mulig effekt. UiB kan imidlertid ikke gjennomføre hele planen uten midler over statsbudsjettet. UiB prioriterer følgende større byggeprosjekter fra KD:

1. Nybygg på Møllendal for Griegakademiet og nytt EnTek-bygg på Nygårdshøyden sør realisert i ulike tidsfaser
2. Rehabilitering og oppgradering av Realfagbygget
3. Kulturhistoriske samlinger

Både nybygg for Griegakademiet og EnTek-bygget er prosjekter som er strategisk viktig å få realisert for universitetet, og er likestilte i universitetets rangering.

Griegakademiet: Opprettelsen av Fakultet for kunst, musikk og design og nybygget for kunst og design har åpnet opp for nye bygningsmessige løsninger for Griegakademiet. Det er i samarbeid med Statsbygg i gang et skisseprosjekt for byggetrinn 2 for Griegakademiet. En samlokalisering av disse miljøene er en forutsetning for å utvikle et tverrfaglig miljø som vil styrke Bergen som internasjonal kulturby.

EnTek-bygget: Bygget skal støtte opp under satsingen innenfor klima- og energiomstilling og på energi- og teknologiklyngen. Bygget vil gi UiB mulighet for tettere samarbeid med andre forskingsaktører og næringslivet, samt gi økt satsing på ressurskrevende infrastruktur som er en forutsetning for å lykkes i nasjonal og internasjonal konkurranse.

Realfagbygget: Bygget trenger en generell og større oppgradering for å være tjenlig for ansatte og studenter og imøtekomme dagens og morgendagens krav til moderne og trygge forsknings- og undervisningsarealer. Oppgraderingen bør skje etappevis over en tidsbegrenset periode på 8 år, der en fjerdedel av bygget tas over 2 år hver.

Kulturhistoriske samlinger: Riksantikvaren vedtok vern av bygget i 2014 og formålet med fredning av Kulturhistorisk museum er å bevare et viktig universitetshistorisk anlegg og et monumentalt signalbygg for Universitetsmuseet i Bergen og Universitetet i Bergen. Det er behov for en gjennomgående oppgradering av bygget for å bedre kunne stille ut, oppbevare og sikre verdifulle kulturgjenstander for fremtidige generasjoner.

Universitetsdirektøren sine kommentarer

Denne saken er todelt. Den gir både en status for UiBs interne budsjettprosess for 2019 og inviterer styret til en diskusjon om hvilke tema UiB skal prioritere i sitt innspill til statsbudsjett for 2020.

Arbeidet med budsjett 2019 er inne i en hektisk fase med aktiv dialog med fakulteter og sentraladministrative avdelinger. Det ser ut til å være bred enighet om hovedretningen selv om det naturlig nok vil være vanskelige prioriteringer når vi kommer til enkeltområder. 2019 er et år der UiB høster gevinster av gode resultater tidligere år. I tillegg nyter vi godt av vekst i økonomien som resultat av tidligere års tildeling av studieplasser. Dette gir i utgangspunktet et visst handlingsrom for UiB felles og de fleste fakultet. Det ligger likevel en utfordring i vekst i pensjonsutgifter som må håndteres for å sikre balanse i budsjettet. Universitetsdirektørens vurdering er at arbeidet med budsjett for 2019 er i rute frem mot fremleggelse 25. oktober.

Budsjettinnspillet for 2020 til Kunnskapsdepartementet har i seg saker det er bred enighet om. At prioriteringen i all vesentlighet fastholdes over tid øker sannsynligheten for positivt utfall. Det må likevel vurderes om vektlegging og spissing synes riktig.

Studieplasser er kanskje den delen av budsjettinnspillet til KD som har hatt mest oppmerksomhet og medført mest diskusjon i organisasjonen. Tidligere har innspillet til statsbudsjett vært den anledningen fakultetene har hatt til fremme forslag om nye studieplasser. Med årets endring i budsjettprosessen stiller dette seg noe annerledes. Fakultetene er bedt om å foreslå nye og endring av eksisterende studieplasser som innspill til UiBs egen budsjettfordeling noe som utvider UiBs eget handlingsrom. Det betyr at en har fått en annen arena for å fremme og diskutere studieplasser, og at dette blir del av en mer kontinuerlig vurdering. Overfor KD kan UiB dermed ha sin hovedprioritering på områder med samfunnsmessige behov og eventuelt tilpasse hva en fremmer til det enkelte år på dette punktet til aktuelle behov som har oppmerksomhet på departementsnivå. På samme måte kan UiBs hovedprioriteringer være gjentakende over tid, men med mulighet for årlige tilpasninger av innspill som en antar kan ha effekt i aktuelle politiske prosesser.

Gitt at styret fastholder UiBs prioriteringer som innspill til statsbudsjettet for 2020 og sier seg enig i prosessen, vil ledelsen ferdigstille et innspill i tråd med retningen i saken supplert med aktuelle tillegg for saker og studieplasser tilpasset dialogen med departementet.

19.09.2018/Sven-Egil Bøe-/Steinar Vestad/Per Arne Foshaug (avd.dir)